

ŞİKAYET NO :02.2013/751

KARAR TARİHİ:13/03/2014

RET KARARI

- ŞİKAYET EDİLEN İDARE** : Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü
- ŞİKAYETİN KONUSU** : Şikâyetçilerin, taahhüt edildiği gibi "*T.C. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programını Başarıyla Tamamlamış ve Bu Diplomayı Almaya Hak Kazanmıştır*" ibaresi yer alan diplomaların düzenlenmemesi ve diplomalarda "*tezsiz*" ifadesine yer verilmesi nedeniyle haksızlığa uğradıkları gerekçesiyle söz konusu işlemin geri alınması ve kayıt aşamasında belirtildiği şekilde diploma düzenlenmesi talebi hakkındadır.
- ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ** : 16-26-30/09/2013

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Kurumumuza hitaplı ..... 'ın Balıkesir Valiliğinin yazısı ekindeki 16/09/2013 tarihli şikâyet başvurusu, 25/09/2013 tarih ve 8428 sayı ile; ..... 'ın Sedirvan Kaymakamlığının yazısı ekindeki 20/09/2013 tarihli şikâyet başvurusu, 30/09/2013 tarih ve 8582 sayı ile; Abdurrahman ..... 'ın Kocaeli Valiliğinin yazısı ekindeki 26/09/2013 tarihli şikâyet başvurusu, 01/10/2013 tarih ve 8641 sayı ile kayıt altına alınmıştır. 11/11/2013 tarihinde bahse konu üç şikâyet 02-2013/751 numaralı dosyada birleştirilmiştir. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri

Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilerek, 02.2013/751 şikâyet no'lu ret önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyetlerin inceleme ve araştırılmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçilerin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyetçiler, 2011-2012 güz döneminde Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalında yüksek lisans programına, Üniversitenin resmi internet sitesinden yapılan "*Mezunlarımız T.C. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programını başarıyla tamamlamıştır ve bu diplomayı almaya hak kazanmıştır, ibaresi yer alan diplomaya sahip olurlar. e-Kamu Yüksek Lisans Diploması örgün eğitim ile okuyan öğrencilerin diplomasından farklı değildir.*" açıklama nedeniyle kayıt yaptırdıklarını, ancak mezun olduklarında diplomalarının taahhüt edildiği gibi düzenlenmemesi üzerine idareye dilekçe ile başvurduklarını, ancak idare tarafından 6 Şubat 2013 tarihli resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik gerekçe gösterilerek taleplerinin reddedildiğini, halbuki ilgili Yönetmeliğin 17'inci maddesi ile getirilen geçici 3'üncü maddeye göre bu uygulamanın yürürlük tarihinden önce kayıt yaptıran öğrencileri kapsamadığını belirtmişler ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, kanunların geriye yürümezliği ilkesine, kazanılmış haklara, özel-genel hüküm uyumsuzluğunda özel hükümlerin uygulanmasına ve hukuk devleti gibi ilkelere vurgu yaparak, diplomalarının idarenin açıklamasında taahhüt edildiği biçimde düzenlenmesini talep etmişlerdir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünden, 22/11/2013 tarih ve 53878609.101040102[2013/751-764-770]-7267 sayılı yazımız ile şikâyete konu işlemin dayanağı olan tüm bilgi ve belgeler ile şikâyet konusu ile ilgili olarak Kurum görüşleri istenmiştir. Adı geçen Rektörlük ise, 03/12/2013 tarih ve 81948136-622.03-2222 sayılı yazı ile konunun hukuki boyutlarını açıklamış ve ilgili belgeleri tarafımıza göndermiştir. Rektörlüğün ilgili yazısı ve ekindeki belgelerden;

a) ..... , ... ve ..... 'in Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden 20/06/2013 tarihinde mezun oldukları, yaklaşık bir ay sonra diplomalarını aldıkları,

b) 06/02/2013 tarihinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Lisansüstü Yönetmeliğinin 17'inci maddesinde yaptığı değişiklik ve bu konuyla ilgili kendisine görüş soran üniversite rektörlüklerine gönderdiği 10/04/2013 tarih ve 75850160-302.15.06-2395 sayılı ile 07/05/2013 tarih ve 75850160-302.15.06-2970 sayılı yazılarına istinaden tezsiz yüksek lisans öğrencilerine tezsiz yüksek lisans diploması vermek zorunda kaldıkları, ayrıca ilgili yazıları taraflarına ulaşması sonrasında internet

sayfalarının güncellendiği,

c) Şikâyetçilerin Enstitüye konu ile ilgili dilekçelerini vermeleri üzerine, Enstitü Yönetim Kurulunun 15/08/2013 tarih ve 539 numaralı ile 05/09/2013 tarih ve 542 numaralı toplantılarında dilekçelerin görüşüldüğü ve Enstitünün uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programından mezun olan ilgili öğrencilerin, diplomalarında yer alan "*Tezsiz Yüksek Lisans*" ibaresindeki tezsiz ifadesinin kaldırılması taleplerinin, 6 Şubat 2013 tarih ve 28551 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 17-a maddesinde yer alan "*Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine Tezsiz Yüksek Lisans Diploması verilir.*" hükmü gereğince, bu tarih itibariyle tezsiz yüksek lisans diplomalarında "*Tezsiz*" ibaresinin kullanılmaya başlandığı ve bahsi geçen Geçici 3'üncü maddede yer alan "*Bu Yönetmeliğin 2'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programına kayıtlı olan öğrenciler hakkında uygulanmaz*" hükmü gereğince, doktora programına başvuranlarda 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programına kayıtlı olan öğrenciler için tezli yüksek lisans diploması şartı aranmayacağı ve doktora programına başvuru haklarının da saklı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, diplomalarında yer alan "*tezsiz*" ibaresinin kaldırılması talebinin uygun olmadığına oy birliği ile karar verildiği,

Anlaşılmıştır.

C. Olaylar

5) ..... ve ..... 'in şikâyet başvurulan ile ilgili olarak elde edilen bilgi ve belgeler ışığında olayları kronolojik sıraya göre özetlersek:

a) Şikâyetçilerin, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Uzaktan Eğitim Tezsiz Yüksek Lisans Programına 2012 yılı Ocak ayında kayıt yaptırıldıkları,

b) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 06/02/2013 tarih ve 28551 sayılı resmi gazetede yayımlandığı ve üniversite rektörlükleri tarafından uygulamaya ilişkin olarak adı geçen Başkanlıktan görüş istendiği,

c) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının görüş yazısının, Sakarya Üniversitesi Rektörlüğüne ulaşması (07/05/2013 tarihi) sonrasında internet sayfalarının güncellendiği,

ç) Şikâyetçilerin 20/06/2013 tarihinde mezun oldukları ve 22-24/07/2013 tarihlerinde "*tezsiz*" ibaresi içeren diplomalarını aldıkları,

d) Şikâyetçilerin diplomalarını aldıktan sonra Sakarya Üniversitesi Rektörlüğüne taahhüt ettiği şekilde tezsiz veya uzaktan eğitim ibaresi yer almayan diplomaları düzenlemesi için dilekçe verdikleri,

e) Şikâyetçilerin idareye verdikleri dilekçelerin, Enstitü Yönetim Kurulunda görüşüldüğü, 06/02/2013 tarihinde Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde yapılan değişiklik gereğince tezsiz yüksek lisans diplomalarında "*tezsiz*" ibaresinin kullanılmaya başlandığı ve aynı tarihte Yönetmeliğe eklenen Geçici 3'üncü maddeye istinaden doktora programına başvuranlarda 06/02/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek

lisans programına kayıtlı olan öğrenciler için tezli yüksek lisans diploması şartı aranmayacağı ve doktora programına başvuru haklarının da saklı olduğu göz önünde bulundurularak, diplomalarında yer alan "tezsiz" ibaresinin kaldırılması taleplerinin uygun olmadığına oy birliği ile karar verildiği,

f) Şikâyetçilerin, Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünün taahhüt ettiği şekilde diplomaları düzenlenmediğini ve diplomalarda tezsiz ifadesine yer verildiğini belirterek, söz konusu işlemin geri alınması ve kayıt aşamasında belirtildiği şekilde diploma düzenlenmesi talebiyle Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü aleyhine Kurumumuza şikâyet başvurusunda buldukları,

Anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisinin İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) Şikayete konu işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler ilgili Kamu Denetçisi tarafından Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünden istenmiş, ilgili idarece konuya ilişkin gönderilen belgeler dosyaya eklenmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7) Yükseköğretim kurumlarında yürütülen lisansüstü eğitimi düzenleyen Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin konuyla ilgili maddeleri aşağıdadır:

- "Öğrenci Kabulü" başlıklı 2'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; "(Değişik:RG-6/2/2013-28551) Doktora programına başvurabilmek için adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Diş Hekimliği ve Veteriner Fakülteleri diplomasına, Eczacılık ve Fen Fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'den başvurduğu programın puan türünde 55, lisans diplomasıyla başvuranlardan 80, standart puandan az olmamak koşuluyla ilgili senatoca belirlenecek ALES standart puanına sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Yüksek lisans derecesiyle doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, ALES puanı yanı sıra lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar benzeri diğer belgeler ilgili senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir. Ancak doktora programına öğrenci kabulünde ÜDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan, yabancı uyruklu öğrenciler için ana dilleri dışında İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine üniversite senatolarınca karar verilir. ALES puanının % 50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı, ilgili senato tarafından belirlenir. İlgili üniversite veya yüksek teknoloji

enstitüsü, yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eşdeğer puanlar, her bir üniversitemin senato kararları ile yükseltilebilir. Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuvarlara öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak ilgili üniversite senatosunun kararı ile ALES puanı aranabilir. Bu durumda aranan ALES puanı ilgili senato tarafından belirlenir."

- "Tezsiz Yüksek Lisans Diploması" başlıklı 17'inci maddesinde; " (Başlığı ile birlikte değişik: RG-6/2/2013-28551)
  - a) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine Tezsiz Yüksek Lisans Diploması verilir.
  - b) Tezsiz Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.
  - c) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır."
- Geçici Madde 3'de (Ek:RG-6/2/2013-28551) "Bu Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan öğrenciler hakkında uygulanmaz."

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

8) Anayasa Mahkemesi Başkanlığının 18/04/2013 tarih ve 28622 sayılı resmi gazetede yayınlanan 20/09/2012 gün ile E. 2012/65 ve K. 2012/128 sayılı kararında:

"Kazanılmış haklara saygı ilkesi, hukukun genel ilkelerinden birisini oluşturmaktadır. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznel hakkın korunmasıdır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın, yeni yasadaki önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönmüşdür.

Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar, kazanılmış hak niteliği taşımadığından, 6287 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce ortaöğretimde okuyan kişilerin, yükseköğretime giriş sınavında dikkate alınması gereken ortaöğretim başarı puanının hesaplama yöntemi yönünden kazanılmış haklarından söz edilebilmesi olanaklı değildir.

Diğer taraftan, hukuk devleti ilkesinin önkoşullarından biri olan hukuk güvenliği ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici

yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

Kanunların uzun süreli uygulanmasına güvenerek hayatını yönlendiren, hukuki iş ve işlemlere girişen bireyin, bu kanunların uygulanacağı yolunda oluşan beklentisinin mümkün olduğunca korunması gerekmektedir. Ancak, hukuki güvenlik ilkesi, her türlü beklentinin korunmasını zorunlu kılmaz. Bir beklentinin hukuken koruma görebilmesi için, meşru (haklı) beklenti seviyesine ulaşması gerekmektedir. Beklentinin meşru olup olmadığı tespit edilirken başvurulacak ölçüt, 'hakkaniyet'tir. Hakkaniyet, Medeni Kanun'da düzenlenmiş olup, hâkime takdir hakkı tanınan durumlarda, hâkimin bu takdir hakkını somut olayın özelliklerine uygun olarak ve adalet ilkelerini gözeterek kullanması anlamına gelmektedir. Her ne kadar hakkaniyet kavramı daha çok medeni hukuk alanında işlense de aynı zamanda hukukun genel bir ilkesi olduğundan, anayasa yargısında da dikkate alınmalıdır. Kanun koyucu da tıpkı mahkemeler gibi takdir yetkisi kullanırken hakkaniyeti gözetmekle yükümlüdür. Nitekim Anayasa Mahkemesi birçok kararında hukuk devleti ilkesini tanımlarken 'hakkaniyet ölçütünün gözetilmesini' hukuk devletinin unsuru olarak saymaktadır.

Bu itibarla dava konusu kuralın yürürlüğe girdiği tarihte lisede okuyanların, önceki sistemin uygulanacağı yolundaki beklentilerini korumamış olmasının hakkaniyet ölçütüyle bağdaşp bağdaşmadığının tespiti gerekir ...

Kanun koyucu tarafından, meslek liselerine yönelimi azalttığı ve adaletsiz sonuçlar doğurduğu değerlendirilen katsayı uygulamasına son verilmesi amacıyla dava konusu kuralın ihdas edildiği anlaşılmaktadır. Kuralın, adil olmadığı düşünülen önceki yükseköğretime giriş sınav sisteminin değiştirilmesi amacıyla ihdas edildiği gözetildiğinde, 6287 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 11.4.2012 tarihinde lisede okuyan öğrencilerin, önceki sistemin uygulanacağı yolundaki beklentilerinin korunmamasının hakkaniyete aykırı düşmediği ve bu beklentinin meşru beklenti seviyesine ulaşmadığı sonucuna varılmıştır." denilmektedir.

9) Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 23.10.2008 gün ve E. 2005/1988 ile K. 2008/1826 sayılı kararında:

"...Düzenleyici işlemlerin kişilere uygulanması suretiyle bireyselleşmesi halinde kazanılmış hak yaratacakları ve bu durumda da düzenleyici işlemlerde yapılacak değişikliklerde idari istikrarın ve veya kazanılmış hakların korunması gerekeceği hukuk devleti ilkesinin bir somucudur." denilmektedir.

10) Danıştay 10. Dairenin 14.6.2011 gün ve E. 2007/5427 K. 2011/2289 sayılı kararında:

"Haklı beklenti, yönetimin bir düzenleyici işlemine veya bir taahhüdüne veyahut da uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleridir.

İdareler, kendi görev alanlarını ilgilendiren yasa ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, her zaman yönetmelik, tebliğ, genelge çıkarabilme

ve bu düzenlemelerle, değişen koşullar dikkate alınarak, daha önceki düzenlemeler ile doğmuş bulunan objektif hukuki durumları, ileriye yönelik olarak yürürlükten kaldırma yetkisine sahip bulunmaktadır. Ancak idareler, bu konudaki yetkilerini kullanırken önceki düzenlemeler kapsamında kişilerin kazanılmış haklarını ve haklı beklentilerini korumak zorundadırlar. Bu durum, hukuk güvenliğinin ve hukuki istikrarın sağlanması açısından vazgeçilmez niteliktedir." denilmektedir.

C. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

11) İlgili Kamu Denetçisi tarafından şikâyet konusu işleme ilgili olarak, idarenin takdir yetkisi kapsamında yönetmelikte bir değişiklik yapıldığı, bu değişikliğin neticesinde hâlihazırda kayıtlı tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin meşru beklentileri olan "*doktora programına başvurma haklarının*" korunduğu, dolayısıyla yapılan düzenlemenin hakkaniyete aykırı olmadığı, diplomalarda tezsiz ibaresinin yer almamasına dair beklentinin meşru beklenti seviyesine ulaşmadığı ve idarenin anılan işlemlerinde hukuka ve hakkaniyete ayınlık tespit edilmediğinden şikâyetin reddine karar verilmesi önerilmiştir.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gereke

12) Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Uzaktan Eğitim Tezsiz Yüksek Lisans Programından mezun olan şikâyetçilerin, Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünün taahhüt ettiği tezsiz veya uzaktan eğitim ibaresi yer almayan diplomaları düzenlememesi üzerine, adı geçen idare aleyhine Kurumumuza şikâyet başvurusunda buldukları anlaşılmıştır.

13) Öncelikli olarak şikâyet konusunun yargı içtihatlarında ve doktrinde kabul edilen ve evrensel hukukun genel ilkelerinden olan kazanılmış hak ilkesi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin tespiti gerekmektedir. Bir hakkın kazanılmış hak olabilmesi için, geçerli bir hukuki işleme dayanması, kişisel önel sonuçlar doğurması, daha sonra meydana gelebilecek hukuki düzenleme ve değişikliklerinden etkilenmemesi, hukuka aykırı olmaması, hukuk güvenliği ilkesi kapsamında korunması, hukuk düzeni içerisinde yasalar ve üçüncü kişiler nazarında herkese karşı ileri sürülebilmesi gerekmektedir. Şikâyetçilerin "*taahhüt edildiği gibi tezsiz veya uzaktan eğitim ibaresi yer almayan diplomaları düzenlenmesi*" talebi, yüksek lisans programına kayıtlı olmaları nedeniyle doğan, ileriye dönük bir beklentidir ve yeni düzenlemeden önce yürürlükte olan yönetmeliğe göre bütün sonuçlarıyla bireysel bir işleme dönüşmemiş olup, kazanılmış hak seviyesine ulaşmamıştır.

14) Ayrıca, idarelerin kendi görev alanını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarabilmesi, bu yönetmelikle de belirli bir idareyi tasarrufta bulunması için görevli ve yetkili kılması mümkündür. Hukukun genel ilkelerinden olan idari işlemlerin bireysel etkilerinin dokunulmazlığından bahsedilebilmesi için kaldırılacak veya değiştirilecek olan işlemin bireysel ve hak yaratıcı bir idari işlem olması gerekmektedir. Düzenleyici işlemler bireyler lehine doğrudan hak yaratmayacağı için kazanılmış bir haktan da bahsedilemeyecektir.

15) Düzenleme yetkisi kullanılırken hukuk güvenliği ilkesi gereğince mevzuattan kaynaklanan beklentilerin mümkün olduğunca korunması gerekir. Ancak, hukuki güvenlik ilkesi her türlü beklentinin korunmasını zorunlu kılmamaktadır. Yukarıda 8'inci paragrafta yer alan Anayasa Mahkemesinin Kararında da belirtildiği gibi bir beklentinin hukuken koruma görebilmesi için, meşru (haklı) beklenti

seviyesine ulaşması gerekmektedir.

16) Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde değişiklik yaparak doktora eğitimine başvuracaklara tezli yüksek lisans mezunu olma şartını getirmiştir. Geçici bir madde ile de yönetmelik değişikliğinden evvel tezsiz yüksek lisans programlarında kayıtlı olan öğrenciler hakkında bu hükmün uygulanmayacağını belirtmiştir. Bahse konu değişiklik ile tezli yüksek lisans yapanların mezun olduklarında tezli ibaresi yer alan diplomaları almaları, tezsiz yüksek lisans yapanların ise tezsiz ibaresi yer alan diplomaları almaları hükmüne bağlanmıştır.

17) Şikâyete konu olayda idarenin takdir yetkisi kapsamında yönetmelikte bir değişiklik yapıldığı, bu değişiklin neticesinde hâlihazırda kayıtlı tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin meşru beklentileri olan "*doktora programına başvurma haklarının*" korunduğu, dolayısıyla yapılan düzenlemenin hakkaniyete aykırı olmadığı, diplomalarda tezsiz ibaresinin yer almamasına dair beklentinin meşru beklenti seviyesine ulaşmadığı, mevcut durumun ifşasından ibaret olduğu kanaati oluşmuştur.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

18) 14/6/2012 tarih ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumu'na, dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi hâlinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. İlgili İdarenin işlemine karşı yargı yolu

19) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40. maddesinin 2.fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Sakarya İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle şikayetlerin REDDİNE,
Bu kararn şikayetçilere ve Sakarya Üniversitesi Rektörlüğüne tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verilmiştir.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi